

Impilahden pitäjän ja Kivelän kappelin

Kylänjärjestys.

1:n §.

Kunnallishallituksen ja paikkakunnan poliisin valvutuksen auttamiseksi, pitäjä jaetaan hoitopiireihin tai kyläkuntiin, siten että joka kylä kaikkine siihen, viimeksi tehdyn maastirjan mukaan, kuuluvine taloineen ja tiluksineen, on erityinen kyläkunta, paitsi Haukkaselän, Mursulan ja Syskyän kyliä, jotka erikseen tekivät yhteisen hoitopiirin, nimellä Haukkaselän kyläkunta. Jokainen kyläkunta on samassa myös erityinen waiwaishoito-piiri ja vastuunalainen waan omista köyhistänsä, jossa suhteessa pitäjässä olemat Pitkärannan ja Lupikon ruukit ovat yhteisestä waiwaishoidosta erotetut, melmollisuudella kuitenkin, siinä asuwain, ruukkien wirtamiesten ja wakiinaisten työntekijäin pitämään erityistä huolta omista tarwitsewaisista, mutta wapautettuina waiwais-apua maksamasta kyläkuntaan, jonka jäseniä he muuten ovat. Mutta kun mainitut, kaikissa muissa suhteissa Pitkärannan kyläkuntaan kuuluvat kaikki ruukit nauttewat hyötyä ja etua kunnan irtomaisen wäen työwaimista, jotka niinmuodoin luowutetaan maanwiljelyksestä, jolle senlauta saawutetaan kalliita työpalkkoja, ja joka viimein kuitenkin saapi waiwais-awulla kärsiä rasitusta toiseen tarwittuun käytetyistä työtyöwistä, niin nämä molemmat ruukit ja niiden tilukset suorittakaa hallitustensa lauta vuosittain kohtuullisen maksan kunnan hätäapu-rahastoon sormiteltuna läheiseen yhdistykseen niiden perusteiden kanssa, jotka ovat yleisen suostuntaweron maksusta noudatettawiksi säädettyt.

2:n §.

Jokaisessa kyläkunnassa pitää löytymän yksi kylänlautamiehistö, jossa on esimies ja kaikki tai neljä jäsentä, walitut yleisessä kunnallis-kokouksessa kolmeksi wuodeksi kerrakseen niistä kyläkunnan talonpojista, jotka ovat rehelliästä ja hywästä käytöksestä tunnetut. Näin walitut, esimies ja jäsenet, jotka eiwät ole kolmena edellisinä wuosina samallaaisessa toimituksessa olleet, eiwätkä ilmoita semmoista syytä, jota kunnallis-kokous woisi otolliseksi katsoa, alkää peräntyä tätä toimitusta hoitaaksensa ottamasta ja sen melmollisuuksia täyttämästä, uhkasakolla kahdesta neljäntymmeneen hopea markkaan asti. Mutta jos kuoleman-kohtaus, muutto eli muu laillinen este ennen aikaa eroittaa esimiehen tai jäsenen tästä heidän toimituksestaan, on toinen eronneen sijaan jääneeksi ajaksi sanotulla tawalla walittawa.

3:s §.

Kyläkunta neuvottelee ja päättääkään omasta hallinnostansa semmoisissa kysymyksissä, jotka eivät kuulu julkisen viraston eli tuomioistuinten käytte-alaan, niin kuin kyläteistä ja siltain-teosta, yhteisten laiturien ja aituusten pitämisestä, ojitus-melwoillisuuksista, raatelemaisten eläinten hävittämisestä, waiwaisten ja sairasten hoiduksesta, lasten opetuksesta ja niihin, ynnä myös muihin, kyläkunnan yhteiseksi parhaaksi, menewistä maksuista.

4:s §.

Tämmöisissä suhteissa ja muutoinkin tarwittaessa on kylän-lautamiehistö melwoitettu kokouttamaan kyläkunnan arwalla, joka on esimiehen tallessa pidettävä ja hänen lähettämänä, määrätysä järjestyksessä, kyläläisten tiedoksi saatettava, sikon uhalla, jos se laimin lyöddään, joka kerrasta kaksi markkaa; mutta joutuisiko arpa jonkun huolimattomuudesta hukkaan, sakoitettakoon syypää neljälläkymmenellä hopea markalla.

5:s §.

Arwan kieriettyä kyläkunnassa, pitää joka pereestä isännän itsensä eli hänen asianajajansa tuleman määrättyllä ajalla ja paikalla kyläkokoukseen. Jääkö ken pois, on hän melwoitettu kylänlautamiehistöltä tiedustamaan kokouksen päätöksiä ja käskyjä, joita noudattakoon niinkuin kokouksessa olisi itse läsnä ollut.

6:s §.

Kylänkokouksia pidetään paraitaan pyhäpäivinä, ei kuitenkaan ennen kello 3 j. pp. Kesustelot niissä ovat suulliset, ja niitä johtaa kylänlautamiehistön esimies, joka myös esittää kysymyksiä, jotka ratfaistaan saman ääntö-luvun mukaan kuin kunnalliskokouksessa; ja poisjääneet tyytyvät läsnäolewain päätöksiin.

7:s §.

Kylänlautamiehistön tarkoitus on auttaa kunnallislautakuntaa ja poliisia, näiden melwoillisuuksiin kuuluwain asiain täytäntöissä kyläkunnassa, sekä muutoinkin, tätä kylä-järjestystä noudattaen, walwoa kyläkunnan yhteisiä talouden, järjestyksen ja hyvän woinnin seikkoja. Ja on kylänlautamiehistöllä siis melwoillisuutena:

- 1:ksi täyttää kunnallislautakunnan ja paikkakunnan poliisin lainmukaisia käskyjä;
- 2:ksi toimeen panna, mitä kylänkokous oikeuttansa myöten saattaa päättää;
- 3:ksi huolta pitää kyläteiden kunnallisesta ylläpidosta, ja jos kuka kutsuttuna ei tulisi tienteen, häntä niin kohdella kuin seuraawassa 8:s ja 9:s:ssä säädetään;
- 4:ksi niiden ohjeiden mukaan, jotka jo ovat woimassa eli toiste saatetaan säädää, toimittaa waiwaishoitoa piirisjansä;
- 5:ksi filmällä pitää irtomaisia henkiä, niin että he työllänsä rehellisesti elättävät itsensä, ja kun joku näyttää taipumusta huolettomuuteen, laiskuuteen ja irstaisuuteen, muistuttaa syyllistä hänen elämänsä pahoista seurauksista ja kehoittaa häntä wireyteen ja siweelliseen elämänlaatuun;

6:ksi kun kyläkunnassa tavataan kulkiaimia, tuntemattomia ja passittomia henkiä, ne heti wiesättää kruununnimismiehien tykö, ja jos sen semmoisia henkiä suojelee, siitä nimismiehelle tiedon antaa;

7:ksi kerjäläisten mirossa kulkua estääksensä, käyttää tässä jälempänä 10:stä 8:stä määrättyjä keinoja;

8:ksi estää luvattomia henkiä puoskaroimasta tauteja ja valmistamasta lääkityksiä, ja semmoisen harjoittajat kruunun nimismiehelle ilmoittaa oikeuteen wedetäksiksi;

9:ksi Ruppataudin poistamiseksi, pitää tarkkaa waaria semmoisista kyläkunnassa olefwista irtonaistista naisista, jotka owat huononpuoleisesta elämänlaadusta tunnetut, ja jos joku tartunnaisesta on epäluulon alainen, melwoittaa hänet heti itsellensä hankkimaan terweyden todistus asianomaiselta lääkäritä;

10:ksi kulkutaudin tahi eläinruton ilmentyessä, siitä wiimyskelemättä antaa tieto kunnallislautakunnan esimiehelle;

11:ksi lämpöisinä vuoden aikoina ja etenkin kulkutautien liiffuesssa waroittaa talon ja perheen-ijäntä tarkoin noudattamaan puhtautta kartanoisjansa ja niiden ympärillä, niin ettei turmeltuneen weden ja muiden mädänneiden aineitten läjiä pääse karttumaan, jotka pahentawat ja saastuttawat ilman;

12:ksi ei myöntää ruumisten hautaamista joisjakuisissa kyläkunnissa olewiin kalmistoihin matalammalle kuin vähintäkin kolmen kynnärän syvyydelle, ja sen ohessa walwoa saman waarinottamista kuolleitten eläinten raatoja maahan kaimettaessa, jota muihin paikkoihin ei saa tehdä ulkona asuinrylistä kuin semmoisiin, jotka owat laiduinmaista erotetut;

13:ksi annettuja ohjeita myöten olla neuwolla ja työllä awullinen hukkuneiden ja walekuolleiden ihmisten käyttelyssä ja katsoa perään, ettei semmoisia milloinkaan ennen kolmen vuorokauden kuluttua heitetä ilman hoidotta, joskoin heidän henkiin saaminen ei heti onnistuiskaan;

14:ksi ihmisiä tavattaessa teillä eli ulkona huoneista ja kodista, joko kowasti sairastuneina eli wälewistä juomista päihtyninä ja kyskemättöminä itsiänsä hoitamaan, tahi myös kuolleina, heti semmoiset korjata ja niihin toimiin ryhtyä, joihin asianhaarat syytä antawat; ja elkkään kukaan, josta apua tähän ppydetään, laiminlyökö sitä antamasta;

15:ksi warattoman kyläkunnassa tultua heikko-päiseksi, huolta pitää hänen jowelliaasta hoitamisesta ja hänestä kunnallis-lautakunnalle heti ilmoituksen toimittaa;

16:ksi pitäjässä woimassa olewan palosäännön mukaan käyttää ja poistella kaikkia kohtauksia, jotka tulen waaroja woimat waituttaa, niinkuin: a) tulisoiton pitämistä lyhdyin asemesta; b) huonoja ja kehnosti tehtyjä tulipesiä, jommoisia kylänlautamiehistö on welkapää järkea käyttämättömiä; ja c) tulen arkojen rakennusten perustamista lähelle muita huoneita, jonka wooksi rakennustoita ei ole lupa aloittaa muihin kuin kylänlautamiehistön, yksissä neuwoin naapurien kanssa, möyntämiin ja osoitamiin paikkoihin, joissa tulen waara wähin on;

17:ksi tulipaloja sattuesssa tarttua voimallisiin toimiin niiden sammuttamiseksi, walwoa sitä, että naapurit ja muut asianomaiset tekewät melmollisuutensa semmoisisja tilaisuuksisja, ja niin pian kuin sammutus on täytetty ja tuli lakannut, paikalla tutkia, mitenkä tuli on irti päässyt;

18:ksi kyläkokouksen päätöstä myöten kantaa niitä weroja, joita kyläkunta yhteiseksi tarpeeksi on sitounut maksamaan ja niin näitä kuin — — — — — maksuvelvollisilta, jotka owat laiminlyöneet oikeassa ajassa ulostekojansa maksamasta, ottaa ulosmittauksen kautta, niinkuin myös samalla kertaa yhden markan wiisikymmentä penniä heiltä jokaiselta, palffioksi waiwasta ja ajanmenokisistä ja rästinalaisilta waroja puuttuessa, heihin käyttää tämän kyläjärjestyksen 11 §:ssä säädettyjä ohjeita;

20:ksi pyytää saada salamiinan polttoä, kapakanpitoä ja juoppoutta estetyiksi, sekä yleensä kaikkia wäärin käytöksiä, jotka saattawat yleistä järjestystä ja tunnoillisuutta häiritä, niinkuin myös walwoa asetuksien noudattamista eläinten rääkkäyksestä, luvatomasta metsästyksestä ja eläinten pyynnöstä, sekä kiellettyin kalanpyydyksien käyttämisistä ja semmoisista kalastustapaa, joka kalain sifiämiselle on haitallinen; mutta jos kuka ei anna itseänsä ojentaa saaduista waroituksista, waan tawalla eli toisella jatkää wallattomuuttansa, semmoisen rikkoojan, samoin kuin jokaisen wallattomuutta harjoittawan, yleiselle päällefantajalle ilmaista;

21:ksi julkisissa kokouksisja ylläpitää järjestystä ja siwwoa käytöstä;

22:ksi tarffaudella walwoa kaswaman nuorison tapoja ja käytöstä;

23:ksi jokainen antaakaan piiristänsä tietoja finferi-lumuisja ja henkikirjoituksisja, niinkuin myös olkaan läsnä pidettämisjä funnalliskokouksisja sekä puhukaan niissä kyläkunnan puolesta, ellei kylänkokous ole semmoisista toimitusta jollekulle toiselle eli muille uskonut;

24:ksi sattuwista tapaturmioista tahi tawattomista tapauksista kyläkunnassa toimittaa ilmoituksia kruununnimismiehelle;

25:ksi paremman lasten-hoidon saawuttamiseksi huolimattomille äiteille muistiin teroittaa sitä wahingollisuutta, joka seuraa pienten lasten syöttämisestä likaisista ja hapantuneista sarmista, niinkuin myös siitä, että heitä heitetään wähawoimaisten mummojen ja toisten lasten hoidettawiksi, joka woipi matkaansaattaa waaroja pienten lapsukaisten terweydelles ja elämälle;

26:ksi houkutuksella koettaa saada lumuntaitawien nuorten naisihmisten rakkautta taiwutetuksi lasten opettamiseen, niin että heidän harrastuksensa kautta saataisiin kyläkouluja toimeen, joisja nämät nuoret naiset jatkaisiwat nuorotellen opetusta sitä tarwitsewille lapsille niiden nuorten neitten johdosta, kehoituksestä ja esikuwasta, jotka jo monta vuotta owat semmoisista opetusta firkontylässä antaneet;

27:ksi kehoituksilla ja esimerkeillä herättää halua ja mieltymystä parannettuihin maanwiljelyskeinoihin, karjanhoitoon, käsiteoksiin, kaswintarhan wiljelemiseen ja puitten istuttamiseen, samoin kuin myös puhtauteen ja järjestykseen talouden pidosja, warfin maidon kokoomisessa, säilyttamisessa ja woiksi kirnuamisessa;

28:ksi sormitus-istuinena kokea estää oikeuden käymisiä ehdotuksilla sormintoon riitojen ratkaisumun;

8:s §.

Jos joku laiminlyö täyttämästä, mitä kylänlautamiehistö eli kylänkokous tämän kyläjärjestyksen johdosta käskee, ottaa kylänlautamiehistöllä wasta laiminlyöjän tuomita sakkoon wiidestäkymmennestä pennistä kahteen hopea markkaan asti, sekä hänen kulungillansa teettää, mitä laiminlyöty on, ja maksun siitä heti wälittömästi ottaa.

9:s §.

Waiwaishoi-dos-sa on waarinotettava: wanhempain holhousta kaipaawat pienet ja köyhät lapset sekä heikkopäiset, joilla ei ole itsellään waroja eikä semmoisia sukulaisia, jotka omat wellapääät ja tilaisuudessa heistä huolta pitämään, jääwät toistaiseksi yhteisesti koko kunnan ja sen yhteisellä kulunkilla hoidettawiksi, jota wastaan huolenpito muista apua tarwitsewista on sen kyläkunnan eli waiwaishoito-piirin welwollisuutena, johon he kuuluwat, jonka wuoksi kyläkunnan tulee semmoisia köyhiä ja waiwaisia jäseniänsä, joilta työntykyä kokonansa puuttuu, soweliaalla tawalla elättää, ja joilla taas enemmän eli wähemmin työwoimia on, heille mahdollisuutta myöten työn-an-sion tilaisuutta hantkia.

10:s §.

Kerjuuta ei saa kukaan harjoittaa eikä auttaa. Kun joku enemmän eli wähemmän tawataan kerjäämässä, toimittakaan kylänlautamiehistö semmoisen pitemmäksi eli lyhemmäksi ajaksi asumaan jonkun luo, joka häntä tahtoo työntekoon ottaa. Käykö (alakkainen) orpo-lapsi miero, korjattakaan kylänlautamiehistö hänet ja antakoon jollekulle talolliselle hoidettawaksi, oikeudella semmoisen lapsen omanansa pitämään, siksi kun se on täyttänyt yksikolmatta (21) vuotta, tahi niinkuin 10:ssä §:ssä 1865 Paikkau-sjäännös-sä myönnetty on. Se isäntä tahi emäntä, joka awun antamisella auttaa kulkewain mierolaisten kerjuuta, katsotaan sen kautta myöntäneen waiwaisapua maksawansa liian wahan, jonka wuoksi kunnallislautakunta eli kylänlautamiehistö määrät-kää heille korkeamman waiwaismaksun.

11:s §.

Maksamattomain kunnallis- tahi kyläkunnan-ulostekojen sekä tämän kyläjärjestyksen nojassa tuomittujen sakkojen ryöstöisissä elkööt maksunwelwollisilta otettako heidän tarpeellisia asuin- ja ulkohuoneitansa, työkalujansa, eikä myöskään heidän omia tahi pereensä wälttämättömiä arkiwaatteita.

13:s §.

Kylänlautamiehistön-esimies ja jäsenet noudattakoot toimituksisjansa kohtuutta ja siweyttä.

14:s §.

Kouffaukset vastoin kylänlautamiehistön esimiestä tahi jäseniä, heidän toimitusfisjansa, katsotaan samallaiseksi rikokseksi kuin kunnallislautakunnan jäseniä kohtaan.

15:s §.

Edimäinen katsomus kylänlautamiehistön teoista tulee kunnallislautakunnalle, joka näytetystä laiminlyönnistä eli huolimattomuudesta wetäköön kylänlautamiehistön esimiehen eli jäsenen 2:sä §:ssä mainittuihin sakkoihin, jotka käytetään pitäjän kirjaston hyväksi.

16:s §.

Muut saksot, joihin joku tulee tämän kyläjärjestyksen nojalla tuomituksi, jaetaan tasan asianomaisen kylänlautamiehistön ja waiwaisten välillä siinä kyläkunnassa, jellä suoritetaan, waroja puuttuessa, niinkuin 1865 Kunnallis-Usetuksen 80:sä §:ssä on säädetty.

17:s §.

Tuomioistuimen määräämistä sakko-rikoksista, joita kylänlautamiehistön ilmoituksesta yleiseltä päällekantajalta wedetään oikeuteen, annetaan kylänlautamiehistölle jutun omistajan osa, missä ei muuta asianomistajaa löydy.

18:s §.

Jos filta- ja jahtimoutien wirat, tarkoitustansa vastaamattomina ja siis tarpeettomina, ennemmin eli myöhemmin laffautetaan tulewaisuudeksi, on näihin wirkoihin kuuluwa palffa jaettava kylänlautamiehistöjen esimiesten välillä.

19:s §.

Ken kylänkokouksen päätöksiin eli kylänlautamiehistön tekoihin ei tyydy, antakoon neljäntoista päivän kuluessa päätöksestä eli teosta walitus kunnallis-kokoukselle, jonka heti tulee tutkia ja päättää asia.

20:s §.

Kolmanteen wakinaiseen yleiseen kunnalliskokoukseen, joka Joulukuussa vuosittain pidetään, tulkaat kaikki kylänlautamiehistöjen esimiehet ja jäsenet tiliä antamaan kyläkunnan waiwaistulungista sekä muista waroista, joita ovat kantaneet, ja miten ne ovat käytetyt. Silloin myös tutkittakaan, miten jokainen on welvollisuufiansa täyttänyt. Tuleeko silloin ilmiin eli jos se yleisesti on tunnettu, että joku heistä on ollut huolimaton, annettakoon hänelle julkinen muistutus wasta toimittamaan welvollisuufiansa suuremmalla huolenpidolla.

21:s §.

Wahwistuksen saatua, on tämä kyläjärjestys yhteisillä waroilla painettava ja yksi kappale siitä jokaiselle tilanhaltijalle pitäjäsä jaettava.

Tämä kylänjärjestys on yleisessä kunnalliskokouksessa Impilahden pitäjässä ja Kitiän kappelissa kaikin puolin hyväksytty ja suostuttu noudatettavaksi tuleman vuoden alusta; joka tapahtui pitäjän kokouksessa Impilahden kirkonkylässä, 3 p. Joulukuuta 1870.

Yleisen kunnalliskokouksen puolesta:

E. J. Stamen.

Petter Auwinen.
Semen Ratin.

Petter Waittinen.
Iwan Semenoff Smirnoff.

Antoine Joffriaud.
Johan Pulkkinen.

Wassilei Aleksejew.
M. M.

Nikolai Mironoff.
M. M.

Mårten Laitinen.
M. S.

Paawo Wauninen.

Wassilei Stepanoff.
M. S.

Johan Soldan

P ä ä t ö s :

Tämän asian tutkittuani, katson minä kohdulliseksi täten mahmistaa sisällä olevata esittelöä kylänjärjestykseksi Impilahden pitäjässä, kuitenkin seurawaisilla muutoilla:

1:ksi että kunnallis-veroja ylöskantaessa ja ulosottaessa pitää noudatettaman mitä Keisarillisessa asetuksessa 6 p. Helmikuuta 1865 määrätty on, jonka mukaisesti 7 § 18 lause esittelössä siis on oikaistawa.

2:ksi 19 lause samassa §:ssä poiskatooopi tykkyään.

3:ksi sama „alakkainen“ 10 §:ssä on muutettava sanaan „orpo.“

4:ksi 11 §:ssä määrätty työmelvollisuus ei saa tapahtua.

5:ksi on 12 § kokonansa poisjätettävä esittelöstä, ja

6:ksi 16 §:ssä määrätty työ melvollisuus ei saa tapahtua.

7:ksi muutettakoon sana „kunnallishallitus“ esittelön 19 §:ssä sanaan „Kunnalliskokous.“

Tämä päätös, kirjoitettu asiakirjojen päälle, lähetetään kääroksä Impilahden pitäjän kunnalliskokouksen esimiehelle, jonka tulee toimittaa päätöksen yleisölle tiedettäväksi ja sitten kuin kysymyksessä olewa kylänjärjestys on minulta nyt tehdyillä muutoksilla, painettavaksi saatettu, tänne lähettää yhden kappaleen samasta järjestyksestä. Wiipurin läänin maan kanselisä 24 p. Huhtikuuta 1871.

Chr Ofer-Blom.

N:o 740.

A. von Weissenberg.

Nft. 580.

1871.

Wiipurissa, M. M. Jillicus'en kirjapainossa 1872.

